

แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1*
GUIDELINES FOR DEVELOPING THE INFORMATION SYSTEM OF SCHOOLS TO
EXPAND EDUCATIONAL OPPORTUNITIES, UNDER THE JURISDICTION OF THE
MUNICIPAL DISTRICT EDUCATION OFFICE, KAMPHAENG PHET PRIMARY
EDUCATION AREA OFFICE, DISTRICT 1

ธีระพงษ์ สายเครือสวด

Theeraphong Saikhruasot

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ตาก ประเทศไทย

Master of Education Program, Northern College, Tak, Thailand

Corresponding author E-mail: sem.kpp@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 2) หาแนวทางพัฒนาการบริหารระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ปีการศึกษา 2566 และผู้ทรงคุณวุฒิรวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 174 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า สภาพระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตอำเภอเมือง โดยรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.75) ปัญหาระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง ทั้ง 5 ด้าน คือ ผู้บริหารควรจัดอบรมบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่งานสารสนเทศโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจวัตถุประสงค์ทั้ง 5 ด้าน กำหนดแผนปฏิบัติงานให้ชัดเจนเป็นระบบเดียวกันและสอดคล้องกันทุกหน่วยงานภายในโรงเรียน ควรแต่งตั้งบุคลากรในการประมวลผลข้อมูล โดยพิจารณาจากความรู้และความสามารถ ควรจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศที่สมบูรณ์ตามแผนงานที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบมีการปรับปรุงข้อมูลและสารสนเทศให้ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ ควรจัดบริการข้อมูลและสารสนเทศให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้ และสถานศึกษา และผู้ปฏิบัติควรนำเสนอข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศให้ต่อเนื่อง เป็นปัจจุบันและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันทั่วทั้ง

คำสำคัญ: ระบบสารสนเทศ, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา, เขตอำเภอเมือง

Abstract

The objectives of this research are: 1) To study the conditions and problems in the management of the information technology system of extended opportunity schools in Mueang District, under the Office of Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area 1. 2) To find ways to improve the management of the information technology system of extended opportunity schools in Mueang District, under the Office of Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area 1. This research employs a mixed-method approach, combining survey research. The sample group includes administrators and teachers in extended opportunity schools in Mueang District, under the Office of Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area 1, during the academic year 2023, as well as a total of 174 experts. The research tools used are questionnaires and structured interviews. Data analysis was performed by calculating frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The research results found that the overall condition of the information technology system in the extended opportunity schools in Mueang District is at a high level (mean = 4.29, S.D. = 0.75). The problems with the information technology system in these schools are at a moderate level overall. The guidelines for improving the information technology system in the extended opportunity schools in Mueang District cover all five aspects. The administrators should train personnel responsible for the school's information system to understand the objectives in all five aspects. They should establish a clear, systematic, and consistent operational plan across all units within the school. Personnel responsible for data processing should be appointed based on their knowledge and abilities. Complete data and information should be systematically stored according to the established plan, with regular updates to keep the information current. The data and information services should align with the objectives and meet the needs of users and the institution. The practitioners should present information technology continuously, keep it up-to-date, and ensure it can be used promptly.

Keywords: Information System, School Expands Educational Opportunities, Mueang District

บทนำ

ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยังได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 63 - 69 สำคัญ คือ รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นเพื่อการศึกษา ส่งเสริมให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิตรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ในด้านการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีนั้น ผู้เรียนมีสิทธิในการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (สมจิตร ชวัญแดง, 2560)

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการใช้ชีวิตประจำวันของมนุษย์ปัจจุบัน หน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนก็มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในหน่วยงานขึ้น และมีแนวโน้มที่จะมีการใช้สูงขึ้น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในชีวิตประจำวันเพราะเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถจัดเก็บข้อมูลได้

เป็นจำนวนมาก สามารถทำงานได้รวดเร็ว และสามารถทำงานได้ตลอดเวลา ถูกต้องและแม่นยำ นอกจากนี้เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้าไปมีบทบาทในทุกส่วนในสถานศึกษา ปัจจุบันตามสถานศึกษาต่าง ๆ ได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างมากมาย ข้อมูลของสถานศึกษาจัดเป็นสารสนเทศที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน การควบคุม ติดตามและประเมินผล ตลอดจนรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา อันเป็นกลไกหนึ่งของการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐานใน การวางแผนการปฏิบัติงานและการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันมีส่วนช่วยให้การปฏิบัติงานและการบริหารจัดการสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (ณัฐรักษ์ อรุณทัต, 2560)

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษานับว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการและครอบคลุมภารกิจด้านการบริหารจัดการได้อย่างมีคุณภาพ สถานศึกษาต้องมีระบบการบริหารจัดการศึกษาที่นำไปสู่คุณภาพของผู้เรียน รวมถึงระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพเป็นระบบ ถูกต้องสมบูรณ์เป็นปัจจุบันและสามารถเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้ตลอดเวลาด้วยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่จากรายงานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่าสถานศึกษาเกิดปัญหาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ครัวมีความจำกัดในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอที่จะนำมาสนับสนุนในการจัดการระบบสารสนเทศมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด ด้านการบริหารงานบุคคล ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งขาดการวางแผนและพัฒนาระบบสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง ขาดการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ มีข้อเสนอแนะให้สถานศึกษาต้องมีระบบสารสนเทศที่นำไปสู่คุณภาพของผู้เรียน ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพเป็นระบบ ถูกต้องสมบูรณ์ เป็นปัจจุบันและสามารถเรียกใช้ข้อมูลได้ตลอดเวลา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 มีโรงเรียนทั้งหมด 20 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่สอนนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจึงเป็นกลุ่มโรงเรียนมีความหลากหลายทางด้านช่วงวัย การเรียนรู้ของนักเรียน และการบริหารจัดการของชั้นเรียนของครูรวมไปถึงการบริหารสถานศึกษาของผู้อำนวยการโรงเรียน กลุ่มขยายโอกาสทางการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร, 2565) ซึ่งจากการสัมภาษณ์บุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง ได้กล่าวถึง สภาพปัญหาการจัดระบบสารสนเทศพบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินการจัดระบบสารสนเทศทั้งในด้านการบุคลากรผู้มีความรู้ความเข้าใจใน การดำเนินการงานด้านระบบสารสนเทศ งบประมาณและสื่อการเรียนรู้ห้องปฏิบัติ การคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี ไม่เพียงพอทำให้การจัดระบบสารสนเทศเกิดความล่าช้า ไม่สะดวกในการรวบรวมข้อมูลการเรียกใช้ข้อมูล และการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษาในแต่ละกลุ่มงานยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องจากการสัมภาษณ์ ทศณีย์ โปทาเมือง พบว่า บุคลากรที่รับผิดชอบยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำระบบสารสนเทศ และสถานศึกษายังขาดคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีที่สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการพัฒนาระบบสารสนเทศ ทำให้เกิดความไม่สะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลข้อมูลและการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้และสอดคล้องกับงานวิจัยของมลจิรา บุญเสริม ศึกษาแนวทางการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า ควรจัดทำงบประมาณส่งเสริมเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัย (มลจิรา บุญเสริม, 2561)

จากการศึกษาความสำคัญและรายงานการวิจัยการบริหารระบบสารสนเทศที่กล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศ รวมถึงหาแนวทางการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมืองจังหวัดกำแพงเพชร อันจะเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1
2. เพื่อหาแนวทางการบริหารระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับประชากรกับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ตามลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 20 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 20 คน ครูผู้สอน จำนวน 289 คน รวม 309 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 20 โรงเรียน รวม 174 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie, R.V. & Morgan, D.W., 1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

แบบสอบถามการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบสารสนเทศ ในสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์รายงานการวิจัยกำหนดเป็นประเด็นหลักและข้อคำถามรายด้านได้ขอบเขตด้านเนื้อหา 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ด้านการตรวจสอบข้อมูล 3) ด้านการประมวลผลข้อมูล 4) ด้านการจัดเก็บข้อมูล และ 5) ด้านการนำข้อมูลไปใช้

2. ยกร่างโครงสร้างแบบสอบถามโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการบริหารระบบสารสนเทศของ

สถานศึกษาตามขอบเขตด้านเนื้อหา จำนวน 5 ด้าน และตอนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาข้อคำถามปัญหาตามขอบเขตด้านเนื้อหา 5 ด้าน

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบเกี่ยวกับการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาตามประเด็นหลักที่กำหนดในขอบเขตด้านเนื้อหา 5 ด้าน ๆ ละ 10 ข้อ

4. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระพิจารณาความถูกต้อง ของภาษา ความสอดคล้องของคำถามกับจุดประสงค์และให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับใหม่เพื่อดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามด้วยการหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจวบ ขวัญมัน ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาการบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร 2) ดร.วันเพ็ญ ปราศรัย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอ่างทองพัฒนาฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 3) นายวรวิทย์ สิทธิโสภณ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาคีวิทยาสอน โรงเรียนโกสัมพีนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กำแพงเพชร 4) นายบุญณวิช แก้วปัน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชาวนวลักษณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร 5) นายสุภาพ แจ่มหม้อ ตำแหน่ง คณะอนุกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษาประจำเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 กำหนดความ คิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็น 3 ระดับ คือ สอดคล้อง = +1 ไม่แน่ใจ = 0 และไม่เห็นด้วย = -1 โดยหาค่า IOC ต้องมี ค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ซึ่งได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 -1.00 โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

6. นำผลการตรวจประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยเลือกข้อที่มี ค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไปเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้ ซึ่งได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 -1.00 และปรับปรุงข้อคำถามที่ใช้ ไม่ได้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปปรับปรุง และจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับใหม่เพื่อนำไปทดลองใช้หาค่าความเชื่อมั่น

8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มี คุณสมบัติเหมือนประชากรที่ไม่ใช่ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียน บ้านใหม่เจริญสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 30 คน เพื่อ พิจารณาและหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าความเที่ยง แบบสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค ที่กำหนดเกณฑ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามไว้ที่ระดับ 0.70 ขึ้นไป คำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.980

9. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการแก้ไขปรับปรุงแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระตรวจ ความถูกต้อง ความสมบูรณ์และขออนุญาตให้นำไปใช้จัดเก็บข้อมูล

10. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำนวน 174 ฉบับ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์นถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 เพื่อขอ อนุเคราะห์ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

2. นำหนังสือเสนอผู้อำนวยการสถานศึกษา พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัยและขออนุญาต แจก แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลตามจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

3. ขอความร่วมมือเพื่อกำหนดนัดวันเวลาขอเก็บแบบสอบถามคืน
4. ผู้วิจัยเดินทางไปจัดเก็บแบบสอบถามเมื่อถึงกำหนดตามที่นัดหมาย
5. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 สถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) แล้วบันทึกข้อมูลลงในตารางวิเคราะห์ข้อมูล

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 สภาพการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลกรอกลงในตารางวิเคราะห์และแปลความหมายตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert's five rating scale)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำผลกรอกลงในตารางวิเคราะห์และแปลความหมาย ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's - Coefficient)

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

แหล่งผู้ให้ข้อมูล

การหาแนวทางพัฒนาการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบผสม (mix research) ระหว่างการวิจัยเชิงสำรวจและวิจัยเชิงคุณภาพ โดยกำหนดกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับ เป็นแหล่งข้อมูลจำนวน 9 คน จาก 3 แหล่ง ได้แก่ 1) กลุ่มผู้กำหนดนโยบาย ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มงาน และหัวหน้างานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 3 คน 2) กลุ่มผู้รู้ ได้แก่ คณาจารย์ผู้ปฏิบัติงานสอนในสถาบันอุดมศึกษาตั้งแต่ระดับวิทยาลัยขึ้นไป จำนวน 3 คน 3) กลุ่มผู้ปฏิบัติ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่นำนโยบายสู่การปฏิบัติในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (data triangulation)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น ตามกรอบแนวคิดในการสัมภาษณ์

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารระบบสารสนเทศในสถานศึกษาเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาและสร้างคำถามในแบบสัมภาษณ์

2. นำผลการวิจัยสภาพการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ในตอนที่ 2 ที่มีสภาพปฏิบัติในระดับน้อยที่สุดของแต่ละด้าน มาสร้างเป็นคำถามรายด้าน

3. นำผลการวิจัยปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาจากตอนที่ 3 มากำหนดเป็นกรอบข้อคำถาม

4. นำผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 มาสรุปอุปนิสัยเพื่อใช้เป็นข้อสัมภาษณ์แนวทางการบริหารรายข้อ

5. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง การใช้ภาษาและความครอบคลุมด้านเนื้อหา นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

6. จัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูล

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 คน ด้วยตัวเอง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น
2. ส่งหนังสือแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิถึงผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมโครงร่างการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์และแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิศึกษาล่วงหน้า และขอความอนุเคราะห์พิจารณาอนุญาตให้สัมภาษณ์
3. ผู้วิจัยนัดหมายกับผู้ทรงคุณวุฒิทางโทรศัพท์เพื่อกำหนดวันเวลา/สถานที่ในการสัมภาษณ์
4. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ บันทึกข้อมูลตามที่ต้องการด้วยตัวเอง
5. ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อนำไปเขียนรายงานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิแนวทางพัฒนาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปอุปนิสัย

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 มีผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละด้านปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล	4.25	0.75	มาก
2.	ด้านการตรวจสอบข้อมูล	4.31	0.78	มาก

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมและรายด้าน (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ		แปลผล
3.	ด้านการประมวลผลข้อมูล	4.30	0.74	มาก
4.	ด้านการจัดเก็บข้อมูล	4.29	0.74	มาก
5.	ด้านการนำข้อมูลไปใช้	4.32	0.73	มาก
เฉลี่ยรวม		4.29	0.75	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปหาต่ำสุด คือ ด้านการนำข้อมูลไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.73) ด้านการตรวจสอบข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.78) ด้านการประมวลผลข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.74) ด้านการจัดเก็บข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.74) และด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.75)

ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำกว่าด้านอื่น คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ควรมีการปฏิบัติมากขึ้นได้แก่ บุคลากรให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดลำดับความสำคัญการใช้ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเที่ยงตรงชัดเจน และเข้าได้ง่าย

2. ปัญหาระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการจัดเก็บข้อมูล ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ด้านการตรวจสอบข้อมูล และด้านการประมวลผลข้อมูล ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล แต่ละด้านปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัญหาระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ที่	รายการ	ระดับปัญหา		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล	2.89	1.50	ปานกลาง
2.	ด้านการตรวจสอบข้อมูล	2.83	1.49	ปานกลาง
3.	ด้านการประมวลผลข้อมูล	2.81	1.53	ปานกลาง
4.	ด้านการจัดเก็บข้อมูล	2.88	1.53	ปานกลาง
5.	ด้านการนำข้อมูลไปใช้	2.88	1.56	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		2.86	1.52	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัญหาระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{X} = 2.86$, S.D. = 1.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$, S.D. = 1.50) ด้านการจัดเก็บข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 1.53) ด้านการนำข้อมูลไปใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 1.56) ด้านการตรวจสอบข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 1.49) และด้านการประมวลผลข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$, S.D. = 1.563)

ด้านที่มีปัญหามากกว่าด้านอื่น คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ปัญหาที่พบต้องได้นำไปพัฒนา คือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศไม่สามารถเก็บข้อมูลได้อย่างครอบคลุม กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศไม่ชัดเจน และวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่ชัดเจน

3. แนวทางพัฒนาการบริหารระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 สรุปผลคือ 1) ด้าน การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารควรจัดอบรมบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่งานสารสนเทศโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจวัตถุประสงค์และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้บริหารควรกำหนดแผนปฏิบัติงานการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ชัดเจนเป็นระบบเดียวกันและสอดคล้องกันทุกหน่วยงานภายในโรงเรียน 2) ด้านการตรวจสอบข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารควรแต่งตั้งบุคลากรในการตรวจสอบข้อมูลโดยพิจารณาจากความรู้และความสามารถ ผู้บริหารควรจัดอบรมและพัฒนาบุคลากรที่มีหน้าที่ประมวลผลข้อมูลให้มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบข้อมูล 3) ด้านการประมวลผลข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารควรแต่งตั้งบุคลากรในการประมวลผลข้อมูล โดยพิจารณาจากความรู้และความสามารถ ผู้บริหารควรจัดอบรมและพัฒนาบุคลากรที่มีหน้าที่ประมวลผลข้อมูลให้มีความรู้ความสามารถในการประมวลผลข้อมูล และผู้บริหารควรวางแผนการประมวลผลข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศให้ชัดเจนเป็นระบบ 4) ด้านการจัดเก็บข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนวทางการพัฒนา คือ ผู้ปฏิบัติควรจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศที่สมบูรณ์ตามแผนงานที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบและมีการปรับปรุงข้อมูลและสารสนเทศให้ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ และผู้บริหารควรจัดอบรมและพัฒนาบุคลากรที่มีหน้าที่จัดเก็บข้อมูลให้มีความรู้ความสามารถในการจัดเก็บข้อมูล และ 5) ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอ แนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้านการบริการข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ และ ผู้ปฏิบัติควรนำเสนอข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศให้ต่อเนื่อง เป็นปัจจุบัน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันทั่วทั้ง

สรุปแนวทางการพัฒนาการบริหารระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 คือ ควรจัดอบรมบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่งานสารสนเทศโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจวัตถุประสงค์ แผนปฏิบัติงานในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้ง 5 ด้าน ควรแต่งตั้งบุคลากรในการตรวจสอบข้อมูลโดยพิจารณาจากความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานทั้ง 5 ด้าน

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศ ของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษาเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. สภาพระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ด้านการตรวจสอบข้อมูล และด้าน

การประมวลผลข้อมูล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคของการปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญ และได้ำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิรินาถ วันนา ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบสารสนเทศกับการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรีโดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พิจารณา รายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการจัดกระทำข้อมูล ด้านการจัดเก็บข้อมูล ด้านการนำข้อมูลไปใช้และด้านการตรวจสอบข้อมูล (สิรินาถ วันนา, 2560)

2. ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาน้อยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการจัดเก็บข้อมูล ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะปัจจุบันระบบสารสนเทศมีความสำคัญกับการบริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับการจัดการระบบสารสนเทศ โดยหาแนวทาง ในการจัดการระบบสารสนเทศ มีการวางแผนมีการประเมินผล แก้ไขปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา ประกอบกับปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สามารถนำมาจัดการระบบสารสนเทศให้มีการปฏิบัติได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีความแม่นยำสูง การสืบค้นข้อมูล การดึงข้อมูลไปใช้สามารถทำได้ง่าย และการแก้ไขข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ไม่ยุ่งยาก มีเพียงบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงทำให้มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงใจ วงศ์ลา ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจากระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจากระบบสารสนเทศนายโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (ดวงใจ วงศ์ลา, 2559)

3. แนวทางการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนวทางการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ดังนี้

3.1 ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารควรจัดอบรมบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่งานสารสนเทศโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจวัตถุประสงค์และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้บริหารควรกำหนดแผนปฏิบัติงานการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ชัดเจนเป็นระบบเดียวกันและสอดคล้องกันทุกหน่วยงานภายในโรงเรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่งานสารสนเทศโรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แผนปฏิบัติงานการเก็บรวบรวมข้อมูลไม่ชัดเจนเป็นระบบเดียวกัน ผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณา เครือชา ศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนในจังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ควรจัดประชุมเพื่อวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา สำนวความต้องการใช้ข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดผู้รับผิดชอบเก็บรวบรวมข้อมูลตามความรู้คุณวุฒิภาระงาน จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

3.2 ด้านการตรวจสอบข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารควรแต่งตั้งบุคลากรในการตรวจสอบข้อมูล โดยพิจารณาจากความรู้และความสามารถ และผู้บริหารควรจัดอบรมและพัฒนา

บุคลากรที่มีหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลให้มีความรู้ความสามารถในการตรวจสอบข้อมูล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่งานสารสนเทศโรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการตรวจสอบข้อมูล ผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของจิราวรรณ คัมปลี ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน อำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการตรวจสอบข้อมูล ควรจัดให้มีหน่วยตรวจสอบข้อมูลเป็นการเฉพาะเพื่อแก้ไขข้อมูลที่ผิดพลาด และควรดำเนินการจัดอบรมบุคลากรผู้มีหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลของโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจวัตถุประสงค์ (จิราวรรณ คัมปลี, 2558)

3.3 ด้านการประมวลผลข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารควรแต่งตั้งบุคลากรในการตรวจสอบข้อมูล โดยพิจารณาจากความรู้และความสามารถ ผู้บริหารควรจัดอบรมและพัฒนาบุคลากรที่มีหน้าที่ประมวลผลข้อมูลให้มีความรู้ความสามารถในการประมวลผลข้อมูล และผู้บริหารควรวางแผนการประมวลผลข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศให้ชัดเจนเป็นระบบ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่งานสารสนเทศโรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการประมวลผลข้อมูล การวางแผนการประมวลผลข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศไม่ชัดเจนและเป็นระบบ ผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของยุพากร สุขสาม ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการประมวลผลข้อมูล โรงเรียนควรจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบความถูกต้องของสถิติที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูล ก่อนมอบผู้จัดทำข้อมูลนำไปปฏิบัติ ควรจัดอบรมและพัฒนาบุคลากรผู้มีหน้าที่ประมวลผลข้อมูลให้มีความรู้ความสามารถในการประมวลผลข้อมูล และควรจัดระบบการประมวลผลข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ ตามลำดับ (ยุพากร สุขสาม, 2561)

3.4 ด้านการจัดเก็บข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนวทางการพัฒนา คือ ผู้ปฏิบัติควรจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศที่สมบูรณ์ตามแผนงานที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ และมีการปรับปรุงข้อมูลและสารสนเทศให้ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารควรจัดอบรมและพัฒนาบุคลากรที่มีหน้าที่จัดเก็บข้อมูลให้มีความรู้ความสามารถในการจัดเก็บข้อมูล และผู้บริหารควรมีการวางแผนการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศออกเป็นหมวดหมู่อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบุคลากรที่มีหน้าที่จัดเก็บข้อมูลยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดเก็บข้อมูลจึงทำให้การจัดเก็บข้อมูลไม่เป็นเป็นระบบไม่มีการปรับปรุงข้อมูลและสารสนเทศให้ทันสมัยสม่ำเสมอ ผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยทักษพร นิลทรา ศึกษาปัญหาและ แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดเก็บข้อมูลควรวางแผนการปฏิบัติงานในรูปแบบปฏิทินงานให้ชัดเจน มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบสม่ำเสมอ และจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม (ทักษพร นิลทรา, 2559)

3.5 ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้านการบริการข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารควรจัดบริการข้อมูลและสารสนเทศให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้และสถานศึกษา และผู้ปฏิบัติควรนำเสนอข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศให้ต่อเนื่องเป็นปัจจุบันและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันทั่วทั้ง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบุคลากรที่มีหน้าที่ประมวลผลข้อมูลยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการประมวลผลข้อมูลจึงทำให้การประมวลผลข้อมูลไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ และไม่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนางานต่อได้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของอัมรา กัลปะ ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนวัดห้วยเหินยว “ปัญาศิริวิทยา” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ควรนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศด้วยความชัดเจน กระตือรือร้น จัดบริการข้อมูลและสารสนเทศตรงกับผู้ต้องการใช้ข้อมูลและสารสนเทศ (อัมรา กัลปะ, 2560)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้สรุปได้ว่า สภาพระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปหาต่ำสุด คือ ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ด้านการตรวจสอบข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการประมวลผลข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการจัดเก็บข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ปัญหา ระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัดเก็บข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการนำข้อมูลไปใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการตรวจสอบข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการประมวลผลข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา เขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน คือ ผู้บริหารควรจัดอบรมบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่งานสารสนเทศโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจวัตถุประสงค์ ทั้ง 5 ด้าน กำหนดแผนปฏิบัติงานให้ชัดเจนเป็นระบบเดียวกันและสอดคล้องกันทุกหน่วยงานภายในโรงเรียน ควรแต่งตั้งบุคลากรในการประมวลผลข้อมูล โดยพิจารณาจากความรู้และความสามารถ ควรจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศที่สมบูรณ์ตามแผนงานที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบมีการปรับปรุงข้อมูลและสารสนเทศให้ทันสมัยอย่างสม่ำเสมอ ควรจัดบริการข้อมูลและสารสนเทศให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้ และสถานศึกษา และผู้ปฏิบัติควรนำเสนอข้อมูล ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ เก็บรวบรวมข้อมูล ควรมีการปฏิบัติมากขึ้น ได้แก่ บุคลากรให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดลำดับความสำคัญการใช้ข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเที่ยงตรง ชัดเจน และเข้าได้ง่าย 2) ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ปัญหาที่พบต้องได้นำไปพัฒนา คือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศไม่สามารถเก็บข้อมูลได้อย่างครอบคลุม กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศไม่ชัดเจน และวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศไม่ชัดเจน 3) ผู้บริหารควรจัดอบรมบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่งานสารสนเทศโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจวัตถุประสงค์ แผนปฏิบัติงานในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้ง 5 ด้าน ควรแต่งตั้งบุคลากรในการตรวจสอบข้อมูลโดยพิจารณาจากความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานทั้ง 5 ด้าน 4) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป คือ ผู้บริหารควรมอบหมายผู้รับผิดชอบให้มีการวิจัยเรื่อง การพัฒนานวัตกรรมและสารสนเทศสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จิราวรรณ คุ่มป्ली. (2558). การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารโรงเรียน อำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐรักษ์ อรุณทัต. (2560). แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการโรงเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่ง. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดวงใจ วงศิลา. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริการการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ทักษพร นิลทรา. (2559). การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มลจิรา บุญเสริม. (2561). แนวทางการบริหารระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ยุพากร สุขสาม. (2561). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงาน โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมจิตร ขวัญแดง. (2560). สภาพปัญหาของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร สถานศึกษาสังกัดเทศบาลหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร. (2565). ข้อมูลสารสนเทศ. เรียกใช้เมื่อ 24 มกราคม 2565 จาก <https://kpt1.go.th/frontpage>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สิรินาถ วันนา. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบสารสนเทศกับการวางแผน กลยุทธ์ของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- อัมรา กัลปะ. (2560). การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนวัดห้วยเหนียว “ปัญญสิริวิทยา”. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). “Determining Sample Size for Research Activities”. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.